

FIȘA DISCIPLINEI

Studiul Noului Testament I

Anul universitar 2026 – 2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă Sacră – nivel licență
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul Noului Testament, Noțiuni Introductive			Codul disciplinei	OLR2230
2.2. Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Neacșu Ovidiu Mihai				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Neacșu Ovidiu Mihai				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină complementară (DC)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					3
Alte activități					3
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul (disciplina este introductiva si nu necesita promovarea anterioara a altor discipline)
4.2. de competențe	•Capacitatea de a înțelege și interpreta texte specifice științelor umaniste, dobândită în ciclul liceal sau universitar anterior; • Abilități fundamentale de comunicare orală și scrisă în limba română; • Disponibilitatea de a se familiariza cu conceptele și terminologia de bază din domeniul teologic și biblic; • Deschiderea către studiul critic și analitic al textelor religioase, indiferent de nivelul anterior de formare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Contextualizează activitatea artistică. <i>Contextualizes artistic activity.</i>
CP4	Elaborează propuneri de proiecte artistice. <i>Develops proposals for artistic projects.</i>
CP5	Creează schițe. <i>Creates sketches</i>
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Este atent la detalii <i>Pays attention to detail.</i>
CT3	Apreciază diversitatea expresiilor culturale și artistice <i>Appreciates the diversity of cultural and artistic expressions.</i>

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1 CT3	1. Studentul/absolventul identifică și recunoaște influențele de natură artistică, de design, estetică sau filosofică 1. The student/graduate identifies and recognizes artistic, design-related, aesthetic, or philosophical influences	1. . Studentul/absolventul creează și interpretează operele artistice și de design, selectându-le în funcție de specializare 1.The student/graduate creates and interprets artistic and design works, selecting them according to specialization
CP1	2. Absolventul cunoaște contextul teologic, liturgic, istoric și cultural al artei creștine. 2. The graduate knows the theological, liturgical, historical and cultural context of Christian art.	2.Absolventul integrează informații din teologie, istoria artei și patrimoniu în formularea conceptului artistic. 2. The graduate integrates information from theology, art history and heritage in formulating the artistic concept.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP7	15. Absolventul cunoaște sursele de documentare biblice, liturgice, patristice și iconografice relevante. 15. The graduate knows relevant biblical, liturgical, patristic and iconographic documentation sources.	15. Absolventul identifică, colectează și organizează materialele de referință necesare unui proiect. 15. The graduate identifies, collects and organises the reference materials needed for a project.
CP3 CT1	2. Absolventul cunoaște fundamentele teologice și estetice ale abordărilor stilistice și conceptuale. 12. The graduate knows the theological and aesthetic foundations of stylistic and conceptual approaches.	Absolventul redactează texte de prezentare (artist statements) care explicitează opțiunile sale iconografice și stilistice. 12. The graduate writes presentation texts (artist statements) that explain their iconographic and stylistic choices.
CP9	19. Absolventul cunoaște principiile canonice de alegere a temelor pentru diverse spații. 19. The graduate knows the canonical principles for choosing themes for different spaces.	19. Absolventul selectează teme iconografice adecvate spațiului, comunității și proiectului. 19. The graduate selects iconographic themes appropriate to the space, the community and the project

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competențelor și a rezultatelor învățării la nivel de program de studii)

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul Înțelege aspecte specifice ale abordării ortodoxe a textelor inspirate ale Noului Testament
2. Studentul analizează exegetic texte biblice
3. Studentul indică principalele caracteristici ale genurilor literare Nou Testamentare
4. Studentul distinge între metodele de cercetare specifice Studiului Noului Testament
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul utilizează instrumente de lucru specifice disciplinei
2. Studentul urmărește relația dintre textul Biblic și Tradiția Bisericii
3. Studentul analizează mărturii patristice și liturgice cu referire la Evanghelii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
Preliminarii: Istoricul Isagogiei biblice	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Disciplinele Studiului NT. Metode de cercetare	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Istoria formării Canonului Noului Testament. Evoluția acestuia în Biserica de Răsărit și Apus: Canonul NT la Părinții Apostolici. Canonul NT în sec. II – III	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Istoria formării Canonului Noului Testament. Evoluția acestuia Canonul NT. Definitivarea canonului	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Textul Noului Testament (probleme de critică textuală): Materialul de scris. Cauzele coruperii textului. Codici grecești ai Noului Testament.	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Textul Noului Testament: Ediții critice ale Noului Testament. Textul NT în Ediții românești	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Istoria epocii Noului Testament: Lumea greco-romană	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Istoria epocii Noului Testament: Principalele grupări religioase: Saducheeii, Fariseii, Cărturarii. Sanhedrinul	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Istoria epocii Noului Testament: Diaspora iudaică și filosofia. Dinastia irodiană	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Evangeliiile NT: „Genul Evanghelic” – Istorie și analiză critică. Tradiția evanghelică primară. Tipare ale tradiției evanghelice	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Evangelia după Matei: Autorul, adresanții, data și scopul scrierii. Schița planului doctrinar	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Evangelia după Matei: Analiza cuprinsului – o perspectivă exegetică	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	
Evangelia după Matei: Teologia Evangheliei după Matei	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimate	

Bibliografie

Introduceri, dicționare, ermeneutică

BROWN, Raymond, An Introduction to the New Testament (The Anchor Bible), Doubleday, New York / London, 1997

BROWN, Raymond, FITZMEYER, Joseph A., MURPHY, Roland E, Introducere și Comentariu la Sfânta Scriptură, Vol. I, Ed. Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuș, 2005

CARSON, D.A., MOO Douglas, Introducere în Noul Testament, Oradea, 2007

GUTHRIE, Donald, New Testament Theology, Inter-Varsity, Leicester, 1981

KÜMMEL, Werner Georg, Einleitung in das Neue Testament, Berlin, 1993

MARGUERAT, Daniel, Introduction au Nouveau Testament. Son histoire, son écriture, sa théologie, Labor et Fides, Genève, 2001

MIHOC, Vasile, MIHOC, Daniel, MIHOC, Ioan, Introducere în Studiul Noului Testament, Vol. I, Sibiu 2001

NIKOLAKOPOULOS, Konstantinos, Das Neue Testament in der Orthodoxen Kirche. Grundlegende Fragen einer Einführung in das Neue Testament, LIT Verlag, Berlin, 2011

SCHNELLE, Udo, Einleitung in das Neue Testament, ed. II, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2005

DESILVA, D.A., An Introduction to the New Testament, InterVarsity Press, Illinois USA, 2004

TOFANĂ, Stelian, Ioan MIHOC, Olimpiu-Nicolae BENEĂ, Studiul Noului Testament (vol. I). Introducere generală.

Evangeliiile după Matei și Marcu, Manual pentru Facultățile de Teologie Ortodoxă, Editura "Bazilica" a Patriarhiei Române București, 2022

*

BRECK, John, Puterea Cuvântului în Biserica dreptmăritoare, EIBMBOR, București, 1999,

BRECK, John, Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii, Patmos, Cluj-Napoca, 2003

COMAN, pr. prof. dr. Constantin, Biblia în Biserică. Studii de ermeneutică biblică și eseuri pe teme biblice, Ed. Bizantină, București 1997

COMAN, pr. prof. dr. Constantin, Erminia Duhului. Texte fundamentale pentru o ermeneutică biblică ortodoxă, Ed. Bizantină, București, 2002

COMAN, pr. prof. dr. Constantin, Bibliografia biblică ortodoxă românească din sec. al XX-lea, Ed. Bizantină, București, 2002 (format digital)

COMAN, pr. prof. dr. Constantin, „Ermeneutica biblică ortodoxă”, în Ortodoxia LV (2004) 3-4, pp. 26-48

KITTEL, Gerhard, FRIEDRICH, Gerhard, The Theological Dictionary of the New Testament, Eerdmans, Grand Rapids, 1964

MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Actualitatea exegezei biblice a Părinților Bisericii”, în Herausgegeben von James D. G. Dunn, Hans Klein, Ulrich Luz und Vasile Mihoc, Auslegung der Bibel (WUNT 130), Tübingen: Mohr

Siebeck, 2000, pp. 3-28

MURG, Adrian, „The Patristic Dimension of the Eastern Orthodox Approach to the Bible”, în Teologia (Universitatea Aurel Vlaicu” Arad. Facultatea de Teologie Ortodoxă) XVI (2012) nr. 4, pp. 117-136

PREDA, Constantin, „Introducere în critica textuală a Noului Testament”, în Studii Teologice (2000), nr. 1-2, pp. 12-22

TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, Exegeza Sfintei Scripturi la Sfinții Părinți, vol. I, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000

TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, Studii biblice neotestamentare, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000

TOFANĂ, Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian – coordonator –, Pr. Drd. Silviu Ioan NEGRUȚIU, Pr. Drd. Dan Eliodor MOLDOVAN,

Pr. Drd. Florin CODREA, Asit. Univ. Drd. Mirela MĂȚĂOANU, Cercetarea nouetamentară românească –

Ghid bibliographic, Alma Mater, Cluj-Napoca, 2004

Evangelia după Matei

ORIGEN, PG 13; IOAN HRISOSTOM, PG 57-58; TEODOR DE MOPSUESTIA, PG 66,705-715; CHIRIL AL ALEXANDRIEI, PG 72,365-474; TEOFILACT AL BULGARIEI, PG 123,144-488; EUTIMIE ZIGABENUL, PG 129,112-766

FERICITUL IERONIM, „Comentar la Evangelia după Matei”, traducere de NEAGA, Pr. prof. dr. Nicolae, în A.B. I

(1990), nr. 11-12, pp. 48-56; în A.B. II (1991), nr. 1-3, pp. 49-54; în A.B. III (1992), nr. 10-12, pp. 99-111;

în A.B. IV (1993), nr. 4-6, pp. 77-82; nr. 7-9, pp. 97-104; nr. 10-12, pp. 85-94; în A.B. V (1994), nr. 1-3,

pp. 106-112; nr. 10-12, pp. 117-122; și în A.B. VI (1995), nr. 1-3, pp. 83-88.

Sfântul IOAN GURĂ DE AUR, Omilii la Matei, Editura I.B.M. al B.O.R., București, 1994

Sfântul TEOFILACT Arhiepiscopul Bulgariei, Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Matei, Editura Σοφία, București, 2002

*

ALLISON Jr., D.C., Matthew (ICC), 3 vol., T&T Clark, London / New York, 1988/1998

BĂLAJ, Sergiu-Vasile, Tradiție și teologie în relatarea „Nașterii Mântuitorului” potrivit Evangheliei după Matei

(1,18-2,23), Mega, Cluj-Napoca, 2014

FRANCE, R.T., Matthew (NICNT), Eerdmans, Grand Rapids, 2007

GHEORGHU, Vasile, Sfânta Evanghelie după Matei cu comentariu, Cernăuți, 1925

HAGNER, Donald, Matthew 1-13 (WBC 33A) / 14-28 (WBC 33A), Word, Dallas, 1993 / 1995

LUZ, Ulrich, Das Evangelium nach Matthäus (Mt 1-7) (EKK I/1) / (Mt 8-17) (EKK I/2) / (Mt 18-28) (EKK I/3),

Benziger/Neukirchener, 1989/1990/1997.

LUZ, Ulrich, Predica de pe Munte (Matei 5-7), Renașterea, Cluj-Napoca, 2011

NOLLAND, John, The Gospel of Matthew (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 2005

SCHNACKENBURG, Rudolf, Matthäusevangelium (1,1-16,20) (1/1) / (16,21-28,20) (1/2), Echter Würzburg, 1985/1987

TOFANĂ, Stelian, Introducere în studiul Noului Testament, Evangheliile după Matei și Marcu, Documentul „Quelle”,

Volumul II, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002

*

BĂNESCU, preot dr. Marcu, „Funcția metaforei în Predica de pe Munte (I)”, în M.B. XXXIV (1984), nr. 11-12, pp.

679-691; (II), în M.B. XXXV (1985), nr. 1-2, pp. 15-23.

MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Aspecte ale spiritualității comunității mateene în lumina textelor și a trăsăturilor specifice

primei Evanghelii”, în R.T. VI [78] (1996), nr. 3-4, p. 322

PIETREANU, mgrd. V., „Mesianitatea Mântuitorului în Evangelia după Matei”, în S.T. IX (1957), nr. 1-2, pp. 104-124.

TILEA, pr. dr. Gheorghe, „Predica de pe Munte (probleme morale)”, în G.B. XIX (1960), nr. 5-6, pp. 429-446.

TOFANĂ, pr. Stelian, „Problema datării și compunerii Evangheliei după Matei, între tradiție și critica modernă”, în

Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă 1998-2000, vol. 5, Cluj-Napoca, 2000, pp. 35-41.

TOFANĂ, pr. Stelian, „S-a îndoit Ioan Botezătorul de mesianitatea lui Iisus? Repere exegetice”, în Studia Theologia

Orthodoxa Universitatis (2001) nr. 1-2, pp. 86-91.

VERZAN, preot prof. Sabin, „Predica de pe munte, izvor de învățături pentru viața creștină”, în G.B. XVII (1958), nr. 1-2,

pp. 78-97.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Noțiuni generale de Ermineutică Biblică		
Interpretare, interpret și calitățile interpretului		
Noematica sau Teoria Sensurilor Sfintei Scripturi – generalități		
Noematica – Felurile sensului literal impropriu, figurat sau tropic		
Hermeneutica Ortodoxă, Trăsături generale		
Metode de Exegeză Moderne		
Izvoarele de cunoaștere ale limbajului biblic		

Text și context		
Euristica specială, dogmatică sau teologică		
Analogia credinței, analogia biblică și antilogii biblice		
Proforistica		
Evangelia după Matei: o perspectivă exegetică (1)		
Evangelia după Matei: o perspectivă exegetică (2)		
Teme de Teologie în Evangelia după Matei		
Bibliografie ALLISON Jr., D.C., Matthew (ICC), 3 vol., T&T Clark, London / New York, 1988/1998 BĂLAJ, Sergiu-Vasile, Tradiție și teologie în relatarea „Nașterii Mântuitorului” potrivit Evangheliei după Matei (1,18-2,23), Mega, Cluj-Napoca, 2014 FRANCE, R.T., Matthew (NICNT), Eerdmans, Grand Rapids, 2007 GHEORGHIU, Vasile, Sfânta Evanghelie după Matei cu comentariu, Cernăuți, 1925 HAGNER, Donald, Matthew 1-13 (WBC 33A) / 14-28 (WBC 33A), Word, Dallas, 1993 / 1995 LUZ, Ulrich, Das Evangelium nach Matthäus (Mt 1-7) (EKK I/1) / (Mt 8-17) (EKK I/2) / (Mt 18-28) (EKK I/3), Benziger/Neukirchener, 1989/1990/1997. LUZ, Ulrich, Predica de pe Munte (Matei 5-7), Renașterea, Cluj-Napoca, 2011 NOLLAND, John, The Gospel of Matthew (NIGTC), Eerdmans, Grand Rapids, 2005 SCHNACKENBURG, Rudolf, Matthäusevangelium (1,1-16,20) (1/1) / (16,21-28,20) (1/2), Echter Würzburg, 1985/1987 TOFANĂ, Stelian, Introducere în studiul Noului Testament, Evangheliile după Matei și Marcu, Documentul „Quelle”, Volumul II, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002 * BĂNESCU, preot dr. Marcu, „Funcția metaforei în Predica de pe Munte (I)”, în M.B. XXXIV (1984), nr. 11-12, pp. 679-691; (II), în M.B. XXXV (1985), nr. 1-2, pp. 15-23. MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Aspecte ale spiritualității comunității mateene în lumina textelor și a trăsăturilor specifice primei Evanghelii”, în R.T. VI [78] (1996), nr. 3-4, p. 322 PIETREANU, mgrd. V., „Mesianitatea Mântuitorului în Evangelia după Matei”, în S.T. IX (1957), nr. 1-2, pp. 104-124. TILEA, pr. dr. Gheorghe, „Predica de pe Munte (probleme morale)”, în G.B. XIX (1960), nr. 5-6, pp. 429-446. TOFANĂ, pr. Stelian, „Problema datării și compunerii Evangheliei după Matei, între tradiție și critica modernă”, în Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă 1998-2000, vol. 5, Cluj-Napoca, 2000, pp. 35-41. TOFANĂ, pr. Stelian, „S-a îndoit Ioan Botezătorul de mesianitatea lui Iisus? Repere exegetice”, în Studia Theologia Orthodoxa Universitatis (2001) nr. 1-2, pp. 86-91. VERZAN, preot prof. Sabin, „Predica de pe munte, izvor de învățături pentru viața creștină”, în G.B. XVII (1958), nr. 1-2, pp. 78-97.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Claritatea exprimării și coerența logică	Evaluare scrisă - posibile întrebări suplimentare ale profesorului pentru edificarea asupra notei finale	90%
	Cunoașterea noțiunilor fundamentale ale disciplinei		

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.5 Seminar/laborator	- Participare activă și implicare constantă la activitățile seminarele - Capacitatea de analiză și înțelegere a textelor discutate - Realizarea sarcinilor aplicative (prezentări orale, fișe de lectură, eseuri scurte)	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	10%
9.6 Standard minim de promovare			
Tratarea cel puțin a unui subiect de examen, indicarea unei minime bibliografii și răspunsul corect la o întrebare suplimentară			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals) ⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă
								X

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.